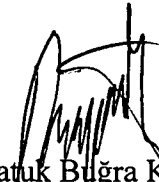

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 8/12/2025

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Son yıllarda yargı teşkilatında yaşanan yapısal bozulmalar, adli hizmetlerin niteliğini ve yargıya güven duygusunu olumsuz etkileyen ciddi sorunların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Avukatlar, yurttaşlar ve yargı mensuplarından alınan yoğun şikâyetler, özellikle 15 Temmuz sonrasında yapılan hızlı ve kapasite gözetilmeyen personel alımlarının; liyakat, mesleki yeterlilik, mesleki etik ve bağımsızlık ilkelerini zayıflattığını göstermektedir. Bazı adliyelerde geçmişte siyasi parti teşkilatlarında görev almış kişilerin referansla adliye personeli yapılması ve bu kişilerin mevcut hâkim ve savcılar üzerinde idari/siyasi baskı aracı haline gelmesi iddiaları, yargının tarafsızlığı açısından son derece kaygı verici bir tablo ortaya koymaktadır.

Avukatların adliyelerde hâkimlerle görüşmesinin sistematik biçimde engellenmesi, bazı adliyelerde “avukatlarla duruşma dışında görüşme yapılmayacaktır” şeklinde kapılara asılan yazıların kalıcı uygulamaya dönüşmesi, hâkim–avukat iletişiminin güvenlik görevlileri veya koruma personeli aracılığıyla filtrelenmesi, mesleğin işleyişini ve savunma hakkını fiilen kısıtlamaktadır. Bazı ağır ceza mahkemelerinde, avukatların ancak koruma personeli ile ikna etmeleri hâlinde hâkimle görüşebildiği iddiaları; İstanbul Bölge İdare Mahkemesinde hâkim katlarına şifreli kapılar konularak avukatların bu alanlara girmesinin engellenmesi; yargı mercilerinin erişilebilirliği bakımından ciddi hukuki sakıncalar içermektedir. Bu durum Anayasa’nın 36’ncı maddesinde güvence altına alınan hak arama hürriyeti, savunma hakkı ve adil yargılanma hakkı ile bağdaşmamaktadır.

Hakimlere ulaşılabilirliğin engellenmesi ve hâkimlerin adliye içinde kendilerine fiilî tecrit alanları oluşturmaları, yalnızca bir iletişim sorunu değildir; yargının kurumsal kültürünün dönüşümünün, savunma makamının itibarsızlaştırılmasının ve bağımsız yargı ilkesinin zayıflatılmasının göstergelerinden biridir. Bu uygulamaların doğal sonucu olarak, avukatların müvekkillerinin haklarını etkin biçimde savunmalarının güçleştiği, hak arama süreçlerinin uzadığı ve adli hizmetlerin amacına uygun şekilde yürütülemediği görülmektedir.

Öte yandan Anayasa Mahkemesi’ne yapılan bireysel başvuruların sayısının hızla artması, yargıdaki etkili başvuru yollarının tıkanığına işaret etmektedir. Nitekim Adalet

Bakanlığı İnsan Hakları Komisyonu'nda 100 binden fazla dosyanın inceleme sırası beklediği ifade edilmektedir. Bu sayı hem iç hukuk yollarının etkinliğini hem de yargının iş yükü ile personel yeterliliği arasındaki dengesizliği ortaya koymaktadır.

Tüm bu hususlar, yargı mensuplarının siyasi bağlantılarla göreve başladığı iddiaları, avukat-hâkim iletişiminin olağanüstü şekilde kısıtlanması, adliyelerde şeffaf olmayan uygulamaların yaygınlaşması, savunma makamının işlevsiz hale getirilmesi ve adli hizmetlerin nitelik kaybı gibi çok yönlü bir krizi işaret etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Adliyelerde hâkim-avukat iletişimini kısıtlayan yazıların kapılara asılması uygulaması Bakanlığınızın bilgisi ve talimatı dahilinde midir? Bu uygulamanın yasal dayanağı nedir?
2. Avukatların hâkimlerle yalnızca koruma personeli veya güvenlik görevlilerinin izniyle görüşebilmesi yönündeki uygulamalar hakkında Bakanlığınız bir inceleme başlatmış mıdır?
3. Hâkim ve savcıların siyasi parti teşkilatlarıyla geçmişte aktif görev ilişkisi olup olmadığının atama süreçlerinde denetlendiği bir mekanizma var mıdır? Bu mekanizma hangi kurumsal çerçevede işlemektedir?
4. Siyasi referanslarla adliyelere personel alındığı, bu kişilerin hâkim ve savcılara baskı aracı olarak kullanıldığı iddiaları hakkında Bakanlığınız bir araştırma yürütmüş müdür?
5. Avukatların adliyelere erişimini, hâkimlerle görüşmesini ve savunma faaliyetlerini engelleyen uygulamaların kaldırılması için Bakanlığınızın planladığı bir düzenleme veya genelge çalışması var mıdır?
6. Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Komisyonu Başkanlığı önünde bekleyen dosyaların incelenme süresi, ortalama bekleme süresi ve bu yığılmanın azaltılması için alınan önlemler nelerdir?
7. Adliyelerde savunma makamının işleyişini güçlendirmek, avukatların erişilebilirliğini sağlamak ve yargı bağımsızlığına yönelik kaygıları gidermek adına Bakanlığınızın kısa ve orta vadeli politikası nedir?